

**Güney ve Güneydoğu Anadolu
Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği
(GÜNYAĞDER)**

GÜNEY VE GÜNEYDOĞU BÖLGESİNDE BİTKİSEL YAĞLAR VE SEKTÖR DEĞERLENDİRMESİ

Hasan A. ÖZKAN

**Güney ve Güneydoğu Anadolu Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği
(GÜNYAĞDER) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı**

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ✓ **Bölgemiz İhracatıyla (%59),üretimiyle (%22) Kıрма (%28) ve rafine (%33) kapasitesiyle ülke sanayisi için önemli bir konumdadır.**
- ✓ **Bölgemiz ayrıca yağlı tohum hasadınının yarıdan fazlasını gerçekleştirmektedir.**
- ✓ **Bölgemizde yağlık ayçiçeği üretimi Trakya gibi bölgelere nazaran daha hızlı artış göstermektedir.**
- ✓ **Sektörümüzü dışa bağımlılıktan kurtarmak mecburiyetindeyiz. Böylece, Türkiye'nin cari açığına %2 katkı sağlayabiliriz.**
- ✓ **Gümrük düzenlemeleri yapılırken bölgemizdeki erken hasat tarihleri dikkate alınarak düzenlemelerin orta vadeli yapılması hem bölgemiz ve hem de sektörümüz açısından oldukça önem arz etmektedir.**
- ✓ **Sözleşmeli tarım, destekleyici prim uygulamaları, yeni ekim alanlarınının açılması, orta vadeli gümrük düzenlemeleri gibi politikalarla Çiftçi, Sanayici ve Nihai tüketici desteklenmelidir.**
- ✓ **Ülkemizde Pamuk tarımını canlandırıcı tedbirler mutlaka alınmalıdır.**

Güney ve Güneydoğu Anadolu Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği

GÜNYAĞDER

2003 yılında kurulan GÜNYAĞDER; Adana, Antalya, Mersin, Hatay, Osmaniye, Şanlıurfa, Gaziantep, Diyarbakır, Mardin, Kahramanmaraş illerinden toplam 42 üyesi bulunmaktadır. Öncelikli görev alanı; Adana, Mersin, Hatay, Antalya, Osmaniye, Burdur, Isparta, Kilis, Şanlıurfa, Gaziantep, Batman, Mardin, Şırnak, Siirt, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Adıyaman illerinden oluşmaktadır.

GÜNYAĞDER'in AMAÇLARI

- ❖ Güney ve Güneydoğu Anadolu'da faaliyet gösteren bitkisel yağ sanayicilerini bir çatı altında toplamak ve gelişmesine katkıda bulunmak
- ❖ Bitkisel yağ sektörüyle ilgili; ihracat ve ithalat düzenlemelerine katkıda bulunmak
- ❖ Güney ve Güneydoğu Anadolu'da yağ sanayicilerini ilgilendiren konularda kararlar almak ve devletimizle iş birliği yapmak,
- ❖ Üyelerimizin ve sektörümüzün sorunlarını tespit ederek çözümü için gerekli mercilere müracaatlarda bulunarak çözüm üretmek
- ❖ Yağlı tohumların, yağların ve diğer yağ ürünlerinin fiyatlarının tespiti noktasında devletimizle iş birliği yapmak, çiftçi ve sanayici lehine gerçekleştirmek ve fiyat istikrarını temin etmek,
- ❖ Üyelerin mesleki bilgilerini arttırmak için toplu halde yurt içi ve yurt dışı inceleme gezileri, panel, seminer ve konferanslar tertip etmek ve beynelmilel kongrelere iştirak etmek,

GÜNYAĞDER ÇALIŞMALARI

GÜNYAĞDER 19 Haziran 2019 tarihinde BYSD Yönetim Kurulu üyelerini Adana Sheraton Otel de ağırladı.

GÜNYAĞDER ÇALIŞMALARI

GÜNYAĞDER üyelerini desteklemek amacıyla düzenli olarak piyasa bültenleri göndermektedir.

BASINDA GÜNYAĞDER

Gümrük vergisinin sıfırlanması yerli üretimi bitirir

GÜNEY ve Güneydoğu Anadolu Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği Başkanı Hüseyin Nuri Çomu, güdüme gelmesiyte sektörü tedirgin eden ayçiçek tohumu ve yağında gümrük vergi oranlarının sıfırlanması veyahut düşürülmesi kararının, ülke çiftçisi adına telafisi mümkün olmayacak zararlara yol açacağını belirtti.

Ayçiçek tohumu ve yağında gümrük vergi oranlarının sıfırlanması veyahut düşürülmesi kararının, ülke çiftçisi adına telafisi mümkün olmayacak zararlara yol açacağını ve ayçiçek tohumunun yerli üretimini bitireceğini belirtti.

Yaklaşık 6 aylık bir hammede stok yaptı. Depolama ve stok maliyetini göz önünde bulundurca 2 bin 400 lira olan hammede ton fiyatının maliyeti sanayiye yaklaşık 2 bin 800 liraya buldu. Günümüz döviz kuru, vergü oranıyla dahi zarar eden sanayiçi, bugün sıklıkla güdüme getirilen ithalatta sıfır vergi kararı alınması halinde, telafisi mümkün olmayan zararlara yol açacağını belirtti.

Türkiye

GÜNYAĞDER BAŞKANI ÇOMU:

Referans fiyatının düşürülmesi yağ sektörü açısından olumlu karşılanmıştır

Güney ve Güneydoğu Anadolu Yağ Sanayicileri Derneği (GÜNYAĞDER) Başkanı Hüseyin Nuri Çomu, yağlı tohum referans fiyatlarında yapılan düzenlemenin sektörde çok olumlu etkileri olacağını söyledi. Çomu: "28 Aralık 2016 tarihinde resmi gazeteyle yayınlanan ithalatta güdüme getirilmesine ilişkin Tebliğ ile revize edilen referans fiyatlarını, ülkemizde ayçiçek tohumu hasadının bitmesi ve azalan iç piyasa stoklarının da göz önüne alınarak olumlu beklentiler oluşturmuştur. Atılan bu adım, bitkisel yağ sektörüne tüm paydaşların motive etmiş, bir üretim heyecanı oluşturmuştur" dedi.

GÜNYAĞDER Başkanı Hüseyin Nuri Çomu

akıt

"GÜMRÜK VERGİSİ İNDİRİMİ YERLİ AYÇİÇEK ÜRETİMİNİ BİTİRİR"

GÜNYAĞDER Başkanı Çomu, "Ayçiçek tohumu ve yağında gümrük vergisinin sıfırlanması, çiftçinin yerli üretimini bitirir" diye konuştu.

YENİ AKİT / GAZİANTEP Güney ve Güneydoğu Anadolu Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği (GÜNYAĞDER) Başkanı Hüseyin Nuri Çomu, ayçiçek tohumu ve yağında gümrük vergi oranlarının sıfırlanması veya düşürülmesi kararının telafisi mümkün olmayacak zararlara yol açacağını ve ayçiçek tohumunun yerli üretimini bitireceğini belirtti.

ULSTOK VAR de faaliyet gösterenlerin çiftçinin maliyetini düşürmek için ham-tükürü i fiyatları: - ok ni ndu- bin 400 hammede-yatırım maliyeti yaklaşık 2 bin 800 TL'yi buldu. Oysa güncü-riz kuru, vergi oranı zarar eden sanayi- sıklıkla güdüme

getirilen ithalatta sıfır vergi karar alınması halinde, telafisi mümkün olmayan zararlar yaşayacaktır. Sıfır vergi-li ithalat kararının alınması durumunda, önümüzdeki yıl ve daha sonraki yıllarda sanayiye yerli ayçiçek tohumu almayı bırakıp, ithal hammede yine önelecektir. İthalatta sıfır vergi kararı alınması halinde sanayiye, depolama ve stok maliyeti olmayan ithal hammede yine önelecektir. Bunun en büyük zararı ise çiftçimize yaşayacaktır. Ülkemiz dış ticaret dengesinde önemli bir yekün oluşturulan bitkisel yağ sektörü, tamamen dışa bağımlı hale gelecek, cari açığı artırmaya sebep olacak ve çiftçinin yerli üretimi büyük zarar görecektir. Yerli

VERGİ YÜZDE 23 OLMALI "Sektörümüzün bu sıkıntıları bertaraf edebilmesi ve ksmen de olsa rahat bir nefes alabilmesi için, ayrıca yerli ayçiçeği üreticisinin desteklenmesi adına ithal ayçiçek tohumu ve yağında gümrük vergi oranının bir an önce minimum yüzde 23-27 arasında getirilmesi tarihi bir sorumluluktur. Ayçiçek tohumu ve yağında gümrük vergi oranı düşürülmesi güdüme alınacaksa, ancak yerli hammeden fabrikalar tarafından işlenmesinin bittiği Şubat ayından sonra güdüme alınmalı. Gümrük vergi oranları ile ilgili uygulamalar da ayçiçek hasadının başladığı Haziran ayından önce sonlanmalı ki, sanayiçi çiftçinin ürettiği yerli hammedeyi almaya devam etsin" diye konuştu.

16 Kasım 2018 CUMA

SEKTÖR PİSTASI

ÇUKUROVA

15.11.

VERGİ SIFIRLANIRSA YERLİ ÜRETİM BİTER

Güney ve Güneydoğu Anadolu Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği Başkanı Hüseyin Nuri Çomu, güdüme gelmesiyte sektörü tedirgin eden ayçiçek tohumu ve yağında gümrük vergi oranlarının sıfırlanması veyahut düşürülmesi kararının, ülke çiftçisi adına telafisi mümkün olmayacak zararlara yol açacağını ve ayçiçek tohumunun yerli üretimini bitireceğini belirtti. Çomu, "Bölgemiz sanayiçisi, ayçiçeği hasadında çiftçinin mahsulünün hemen hemen tamamını alarak yaklaşık 6 aylık bir hammede stok yaptı. Depolama ve stok maliyetini göz önünde bulundurca 2 bin 400 TL olan hammede ton fiyatının maliyeti sanayiye yaklaşık 2 bin 800 TL'ye buldu. Sıfır vergili ithalat kararının alınması durumunda, önümüzdeki yıl ve daha sonraki yıllarda sanayiye yerli ayçiçek tohumu almayı bırakıp, ithal hammede yine önelecektir. Ülkemiz dış ticaret dengesinde önemli bir yekün oluşturulan bitkisel yağ sektörü, tamamen dışa bağımlı hale gelecek, cari açığı artırmaya sebep olacak ve çiftçinin yerli üretimi büyük zarar görecektir. Yerli hammeden fabrikalar tarafından işlenmesinin bittiği Şubat ayından sonra güdüme alınmalı. Gümrük vergi oranları ile ilgili uygulamalar da ayçiçek hasadının başladığı Haziran ayından önce sonlanmalı ki, sanayiçi çiftçinin ürettiği yerli hammedeyi almaya devam etsin" diye konuştu.

DÜNYA

14.11.2018

'Ayçiçeği gümrük vergisi % 23 olsun'

GÜNYAĞDER Başkanı Hüseyin Nuri Çomu, ayçiçek tohumu ve yağında gümrük vergisinin sıfırlanması yerli üretimi bitireceğini belirtti. Çomu, "Bölgemiz sanayiçisi, ayçiçeği hasadında çiftçinin mahsulünün hemen hemen tamamını alarak yaklaşık 6 aylık bir hammede stok yaptı. Depolama ve stok maliyetini göz önünde bulundurca 2 bin 400 TL olan hammede ton fiyatının maliyeti sanayiye yaklaşık 2 bin 800 TL'ye buldu. Sıfır vergili ithalat kararının alınması durumunda, önümüzdeki yıl ve daha sonraki yıllarda sanayiye yerli ayçiçek tohumu almayı bırakıp, ithal hammede yine önelecektir. Ülkemiz dış ticaret dengesinde önemli bir yekün oluşturulan bitkisel yağ sektörü, tamamen dışa bağımlı hale gelecek, cari açığı artırmaya sebep olacak ve çiftçinin yerli üretimi büyük zarar görecektir. Yerli hammeden fabrikalar tarafından işlenmesinin bittiği Şubat ayından sonra güdüme alınmalı. Gümrük vergi oranları ile ilgili uygulamalar da ayçiçek hasadının başladığı Haziran ayından önce sonlanmalı ki, sanayiçi çiftçinin ürettiği yerli hammedeyi almaya devam etsin" diye konuştu.

olmayan ithal hammede yine önelecektir. Bunun en büyük zararı ise çiftçimize yaşayacaktır. Bitkisel yağ sektörü, tamamen dışa bağımlı hale gelecek, cari açığı artırmaya sebep olacak ve çiftçinin yerli üretimi büyük zarar görecektir. Yerli hammeden sürdürülebilir bir biçimde yetiştirilmesi adına tütün elini sokan çiftçi ve sanayiciler, ithalatta sıfır vergi kararının uygulanması halinde geri dönüşü mümkün olmayan bir yara alacaktır."

ayçiçek sektörü, tamamen dışa bağımlı hale gelecek, cari açığı artırmaya sebep olacak ve çiftçinin yerli üretimi büyük zarar görecektir. Yerli

DÜNYA

Referans fiyatının düşürülmesi yağ sektörü açısından olumlu

Güney ve Güneydoğu Anadolu Yağ Sanayicileri Derneği (GÜNYAĞDER) Başkanı Hüseyin Nuri Çomu, yağlı tohum referans fiyatlarında yapılan düzenlemenin sektörde çok olumlu etkileri olacağını söyledi. Çomu: "28 Aralık 2016 tarihinde resmi gazeteyle yayınlanan ithalatta güdüme getirilmesine ilişkin Tebliğ ile revize edilen referans fiyatlarını, ülkemizde ayçiçek tohumu hasadının bitmesi ve azalan iç piyasa stoklarının da göz önüne alınarak olumlu beklentiler oluşturduğunu açıklayan Çomu, atılan bu adımın bitkisel yağ sektörünün tüm paydaşlarının motive ettiğini ve üretim heyecanı oluşturduğunu belirtti. Ekonomi Bakanlığının yapmış olduğu bu düzenleme ile ayçiçeği yağında fiyatların yemli yükselişi yanı sıra, gıda enflasyonunun önüne geçileceğini kaydeden Çomu şöyle konuştu: "Ham sanayinin, hem de son tü-

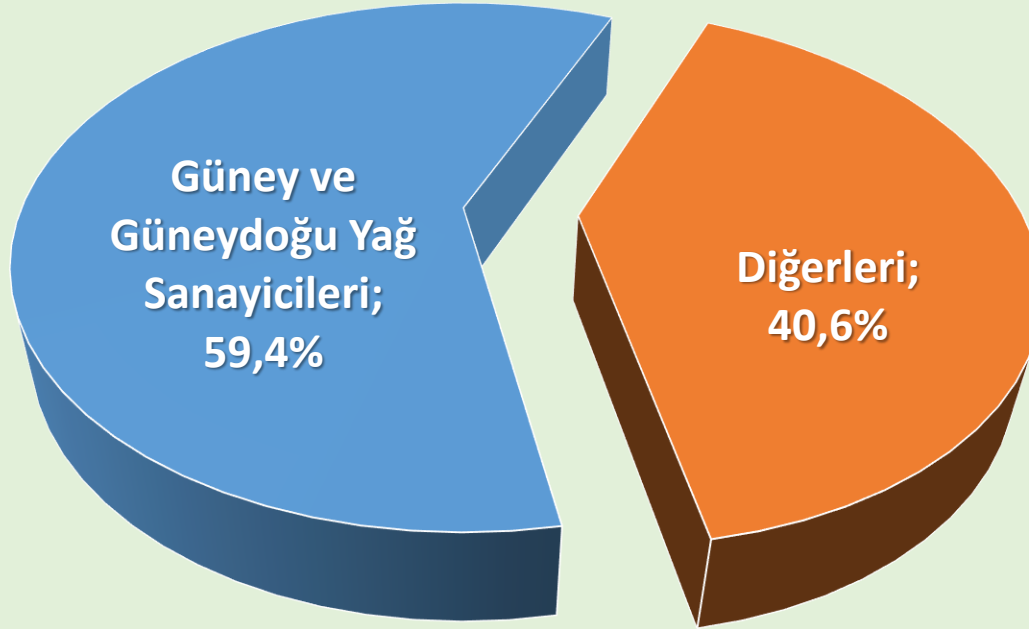
ketinin memnuniyeti bu düzenleme ile gördüldü. Referans fiyatının tamamen kaldırılmaması ile elinde yerli ayçiçeği olan ticaret ve çiftçimizle mağdur edilmemiş ve çiftçimize sahip çıkılmıştır. Ayçiçeği tohumu referans fiyatının ton başına 750 dolardan 500 dolara düşmesinin sanayiçi nezdinde bitkisel yağ üretiminin teşvik edici."

Yurt içi talebi karşılamak için ithal edilen çekirdeklerin fiyatı düşürülerek kırım tesislerinin daha aktif çalışabilmesinin önünün açıldığını da vurgu yapan Çomu: "Ülkemizde özellikle son dönemde kırım tesislerinin kapasite kullanım oranlarında düşüş gözlenmekteydi" diye konuştu. Çomu, ilave olarak kırım kapasitesinin artması ile birlikte iç piyasaya küseye ithalçının daha rahat karşılanacağını da belirterek, yem sanayisinin küseye ithalattının sınırlanmasıyla dış ticaret cari dengesinin korunacağını ve iç piyasaya yem sanayisinin maliyetlerinin aşağı çekileceğini bildirdi.

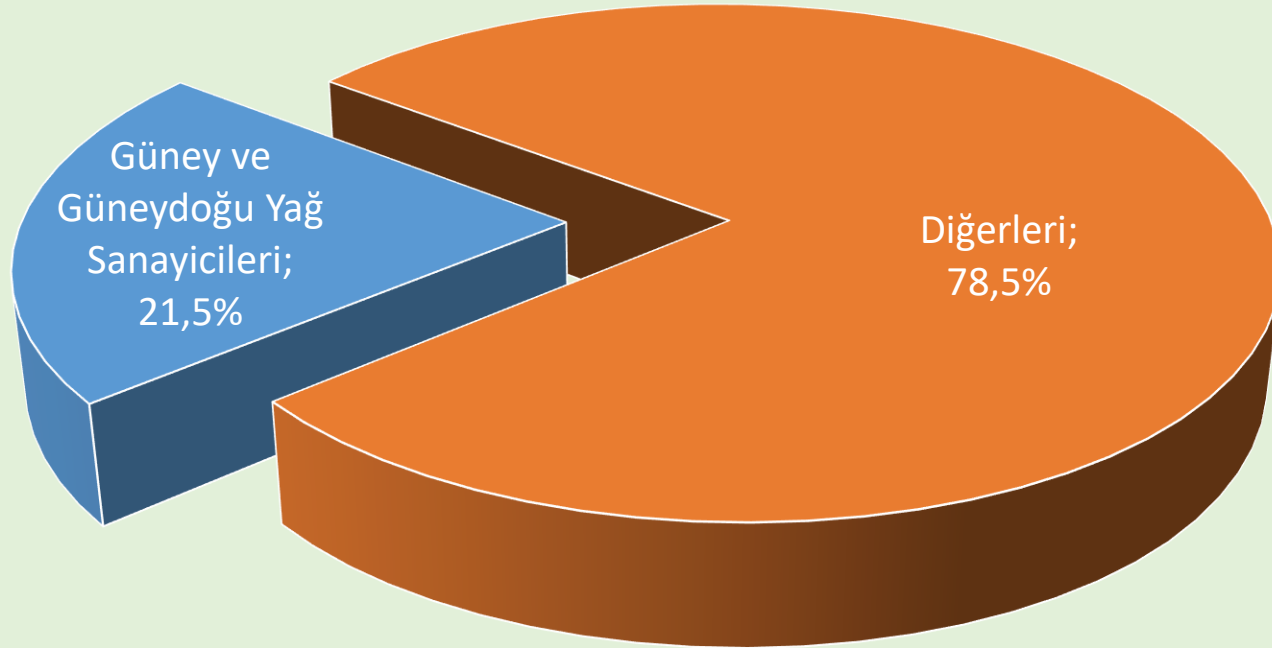
BÖLGEMİZİN İHRACATTA PAYI : %59,4

Güney ve Güneydoğu Bitkisel Yağ Sanayicileri Türkiye yağ ihracatının %59,4'ünü gerçekleştirerek, Türkiye'nin yağ ihracatında önemli bir başarıya imza atmıştır. (2018 Yılı)

BÖLGEMİZİN ÜRETİMİNDEKİ PAYI : %21,5

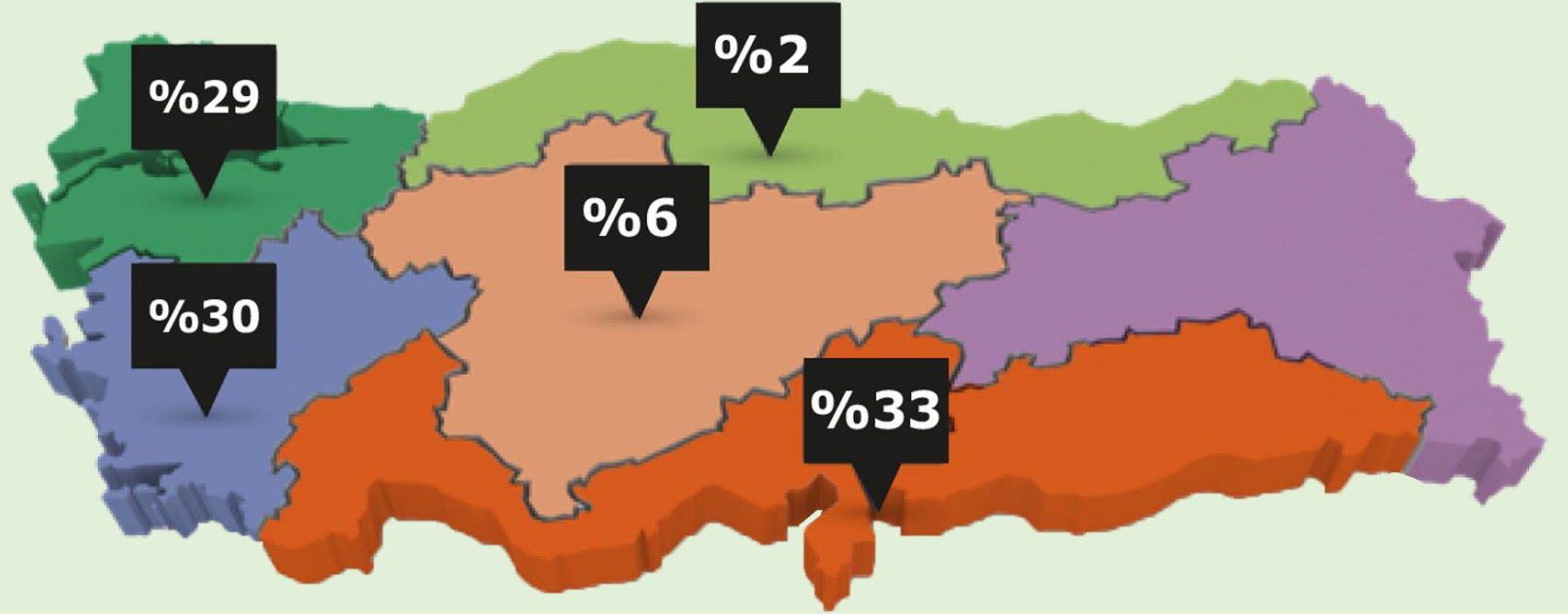
İstanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından hazırlanan Türkiye'nin birinci ve ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 Sıralaması Sonuçlara göre; üretimden satışlarda Güney ve Güneydoğu Anadolu Bitkisel Yağ Sanayicilerinin payı %21,5 (2018 Yılı)

RAFİNE YAĞ KAPASİTESİNDE BÖLGEMİZ İLK SIRADA

Türkiye Rafine kapasitesinde Güney ve Güneydoğu Sanayicileri
%33 payla **birinci** sıradadır.

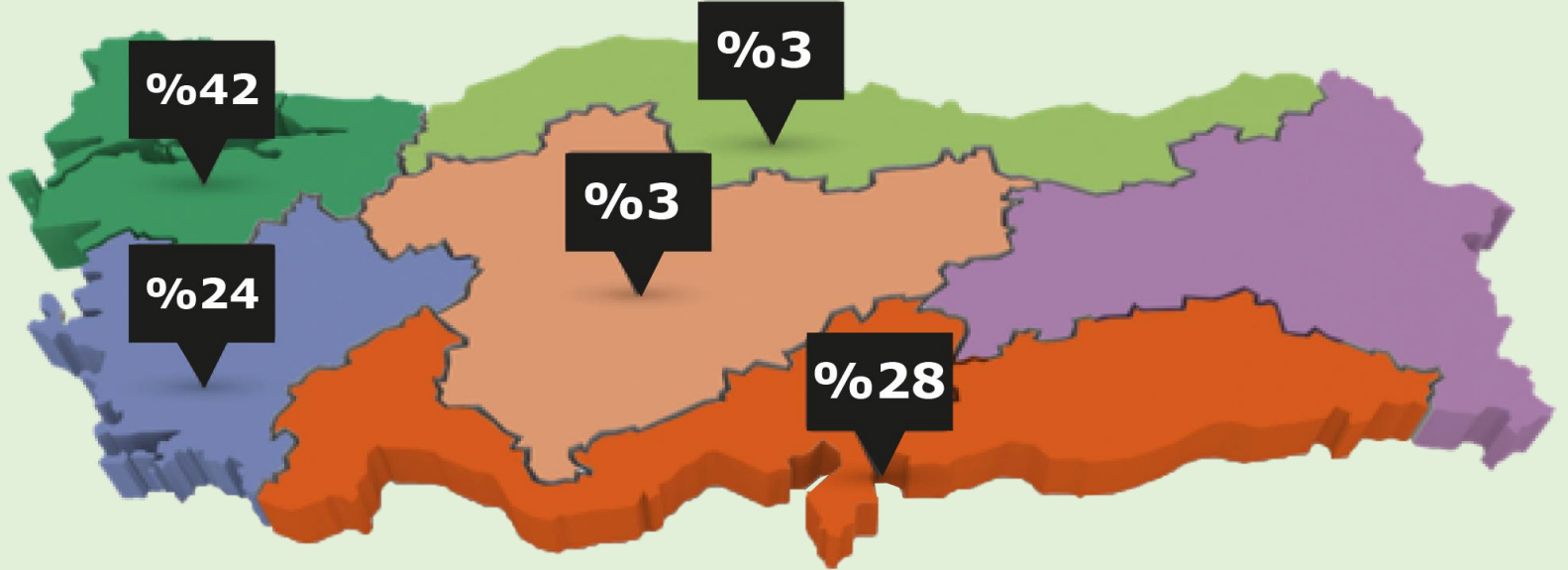
Türkiye Bölgesel Rafine Yağ Kapasitesi

BÖLGEMİZİN KIRIM KAPASİTESİ : %28

Güney ve Güneydoğu Sanayicileri;
Türkiye'de üretilen **4,4 Milyon Ton** civarındaki yağlı tohumun
büyük bir kısmını **işleme kapasitesine** sahiptir.

Türkiye Bölgesel Yağlı Tohum Kırma Kapasitesi Dağılımı

TÜRKİYE HASADINDAKİ BÖLGEMİZİN PAYI : %51,5

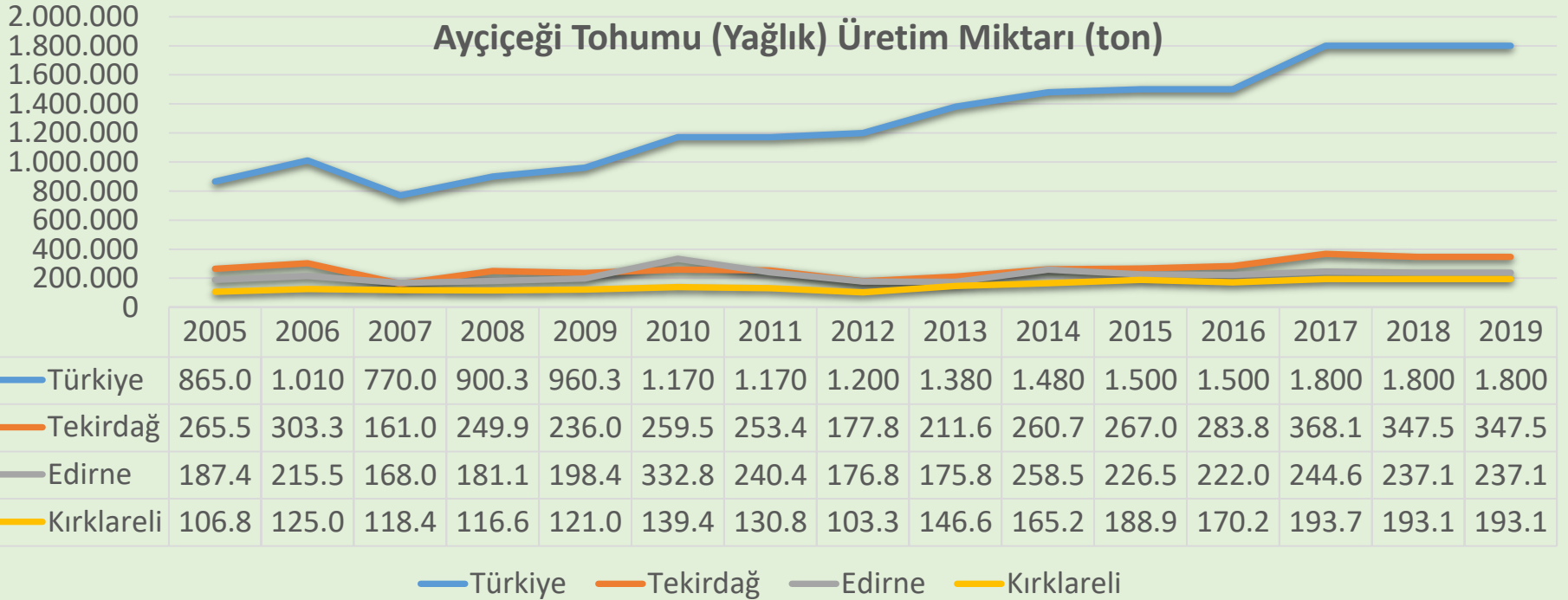
Türkiye Bölgesel Yağlı Tohum Hasat Tahmini 2019

	%51,5 Çukurova ve Gap		%21,2 Trakya Bölgesi		%11,6 Ege Bölgesi		%8,6 İç Anadolu		%4,8 Karadeniz Bölgesi		%2,1 Güney Marmara	
	Toplam Ekim Alanı (ha)	Rekolte Tahmini (Ton)	Toplam Ekim Alanı (ha)	Rekolte Tahmini (Ton)	Toplam Ekim Alanı (ha)	Rekolte Tahmini (Ton)	Toplam Ekim Alanı (ha)	Rekolte Tahmini (Ton)	Toplam Ekim Alanı (ha)	Rekolte Tahmini (Ton)	Toplam Ekim Alanı (ha)	Rekolte Tahmini (Ton)
Yağlık Ayçiçeği	75.000	140.000	370.000	785.000	0	0	80.000	310.000	75.000	210.000	35.000	80.000
Pamuk (Çiğit)	445.000	2.033.500	0	0	115.000	517.500	0	0	0	0	0	0
Kanola	0	0	50.000	160.000	0	0	15.000	50.000			5.000	15.000
Soya Fasulyesi	33.000	117.000	0	0	0	0	0	0	5.000	1.620	0	0
Aspir	0	0	0	0	0	0	14.000	23.000	1.000	2.000	0	0
Toplam	553.000	2.290.500	420.000	945.000	115.000	517.500	109.000	383.000	81.000	213.620	40.000	95.000

TRAKYA'DA AYÇİÇEĞİ ÜRETİMİ YATAY SEYİRDE

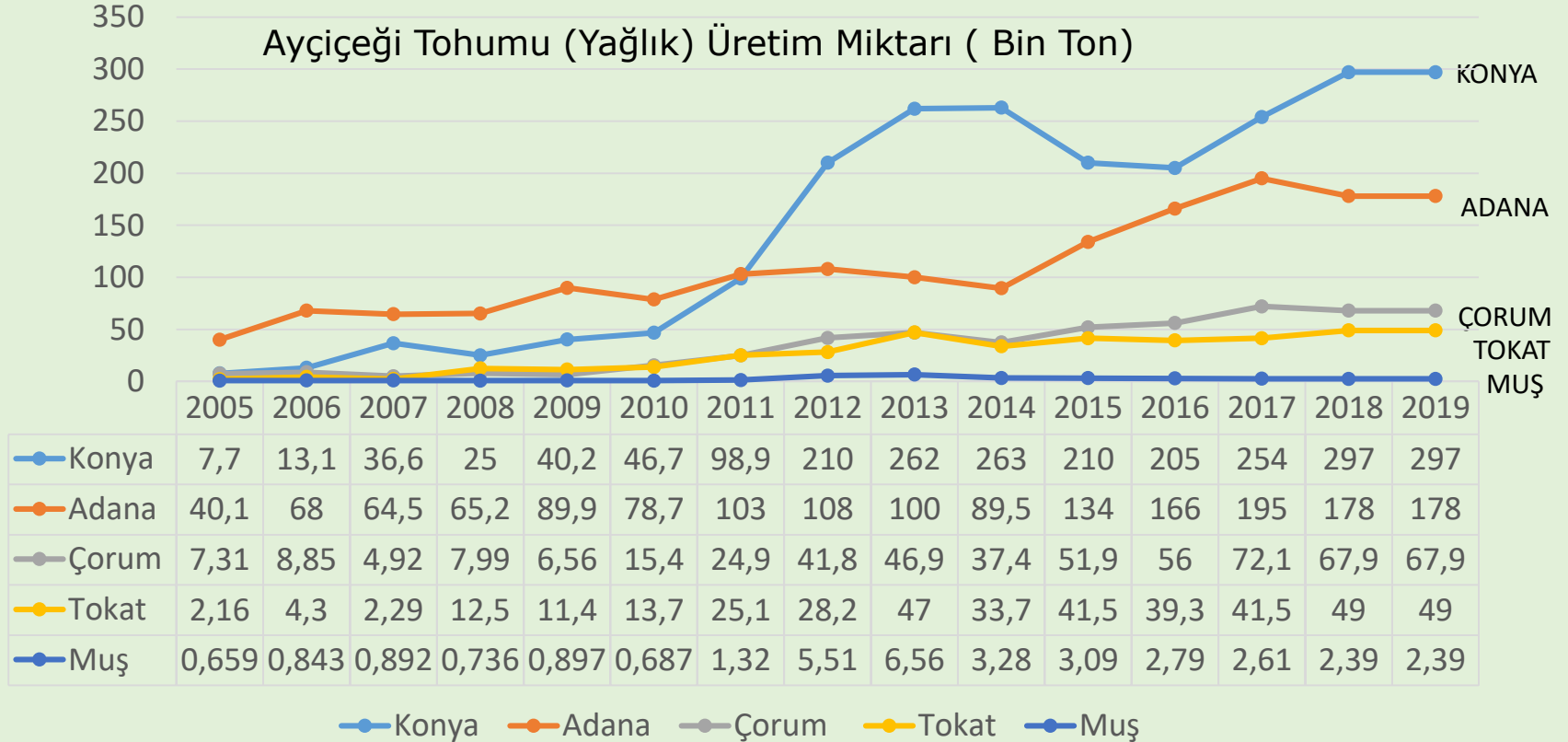
2005'ten bu yana; Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli'ndeki yağlık ayçiçeği tohumu üretimindeki artış Türkiye'deki üretimle kıyaslandığında yataya yakın bir eğilim göstermiştir.

Ayçiçeği Tohumu (Yağlık) Üretim Miktarı (ton)

BÖLGEMİZ VE İÇ ANADOLU'DA AYÇİÇEĞİ ÜRETİMİ ARTMAKTA

2005'ten bu yana; Konya, Adana, Çorum, Tokat ve Muş'ta yağlık ayçiçeği tohumu üretimi önemli ölçüde artmıştır.

YAĞLI TOHUM İTHALATI ORT. 1.5 MİLYAR USD

TÜRKİYE YAĞLI TOHUM İTHALATI

İthalat (Ton)	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (Ocak - Temmuz)
Yağlık Ayçiçeği (Çerezlik/ Tohumluk Hariç)	543.574	325.268	365.223	610.664	631.319	852.815
Soya Fasulyesi	2.008.260	2.254.996	2.175.392	2.340.973	2.660.349	1.752.615
Kolza/Kanola	437.007	249.213	238.970	29.503	21.486	0
Mısırözü	74.870	89.533	93.967	91.168	79.299	44.924
Aspir	44.185	86.477	118.347	91.075	47.927	0
Ayçiçeği Unu	47.822	73.158	41.776	3.760	102	0
Ketencik/Camelina ve diğer tohumlar	85.196	45.494	10.294	0	217	0
Keten Tohumu	44.854	36.908	195.413	121.395	27.035	18.582
Toplam	3.285.770	3.161.047	3.239.381	3.288.540	3.467.737	2.668.936

İthalat (Bin USD)	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (Ocak - Temmuz)
Yağlık Ayçiçeği (Çerezlik/ Tohumluk Hariç)	383.233	215.337	234.040	306.677	253.729	335.233
Soya Fasulyesi	1.119.668	968.175	885.297	947.918	1.115.391	656.945
Kolza/Kanola	213.819	115.316	106.635	28.426	10.631	0
Mısırözü	36.411	40.323	41.683	40.659	32.038	16.204
Aspir	15.432	27.718	36.433	39.349	11.127	0
Ayçiçeği Unu	34.561	50.967	33.366	3.071	52	0
Ketencik/Camelina ve diğer tohumlar	35.405	17.579	4.174	2.252	246	0
Keten Tohumu	24.929	16.896	69.128	82.802	11.076	7.785
Toplam	1.863.459	1.452.310	1.410.755	1.448.902	1.434.290	1.016.167

YAĞ İTHALATI ORT. 1.5 MİLYAR USD

TÜRKİYE YAĞ İTHALATI

BİTKİSEL YAĞ İTHALATI	2014		2015		2016		2017		2018		2019 (Ocak - Temmuz)	
	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$
150710 Soya yağı ve fraksiyonları; ham	4.952	6.136.696	6	26.266	11	39.797	19	56.555	55	69.577	0.04	290
151190 Palm yağı ve fraksiyonları; diğer	595.642	491.454.225	616.754	418.367.525	601.351	405.717.060	604.754	426.059.822	602.326	391.692.830	387.011	226.652.329
151211 Ayçiçeği tohumu yağları; ham	812.401	1.177.993.942	777.228	1.075.520.926	701.929	970.343.402	621.459	614.662.162	468.218	371.011.441	329.408	230.424.640
151219 Ayçiçeği tohumu yağları (diğer)	16.756	21.489.719	20.942	25.708.884	36.477	45.196.998	39.224	46.356.637	30.134	29.936.759	24.362	22.122.830
151221 Pamuk tohumu yağları; ham	244	1.423.116					8	39.761			0	0
151321 Palm çekirdeği/babassu yağları; ham	18.315	21.167.991	8.988	8.331.778	2.718	2.779.443	3.049	4.064.970	1.474	1.784.083	1.040	811.189
151329 Palm çekirdeği/babassu yağları; diğer	76.921	91.284.143	76.067	75.536.193	71.785	84.338.511	67.634	94.118.231	60.569	76.079.272	38.939	34.323.249
151411 Rep, kolza, hardal yağı; ham	2.591	2.466.777	2.486	2.369.566	2.520	2.178.299	354	344.117	1.331	1.477.040	50	84.266
151511 Keten tohumu yağı ve fraks.; ham	0	2.654	2	6.601			45	49.460	0	626	0.380	626
151521 Mısır yağı ve fraksiyonları; ham	23.294	24.656.445	26.487	27.505.165	44.219	47.881.638	26.431	28.714.651	21.508	20.602.307	18.649	14.504
151529 Mısır yağı ve fraksiyonları; diğer	24	49.733					0	101	0	412	931	5.267
151620 Bitkisel yağlar vb. fraksiyonları	32.009	51.541.614	29.840	40.905.242	20.447	31.289.518	31.470	54.856.701	28.823	44.190.471	19.505	24.536.420
151710 Margarin (sıvı margarin hariç)	888	1.192.203	1.549	1.653.209	1.395	1.450.077	1.825	1.874.480	1.929	1.957.184	1.096	1.183.260
151790 Margarin; diğer	25.036	42.978.279	25.916	39.138.628	20.758	32.240.644	36.119	51.359.949	33.741	39.663.024	25.138	25.334.145
151800 Hayvansal ve bitkisel yağlar vb. frak. (1516'de ki hariç)	12.170	15.796.729	9.131	11.143.045	5.987	7.533.959	7.162	8.529.404	4.884	5.850.664	1.516	2.928.990
Genel Toplam	1.621.491	1.949.634.266	1.595.396	1.726.213.028	1.509.597	1.630.989.346	1.439.545	1.331.047.240	1.254.992	984.315.690	848.594	568.421.379

YAN ÜRÜN İTHALATI ORT. 1 MİLYAR USD

TÜRKİYE YAN ÜRÜN İTHALATI

	2014		2015		2016		2017		2018		2019 (Ocak - Temmuz)	
	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$	İthalat TON	İthalat \$
230210 Mısırdan elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar	16.151	4.339.658	17.210	3.576.051	68.928	12.308.460	180.794	32.886.440	181.833	36.778.728	81.326	15.868.038
230230 Buğdaydan elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar	971.451	197.850.372	1.174.104	188.307.923	1.348.918	211.664.702	1.700.847	266.844.997	1.335	231.730.339	855.246	147.464.060
230240 Diğer hububattan elde edilen kepek, kavuz ve diğer	74.686	18.194.643	89.000	17.790.697	89.070	15.586.417	111.756	19.451.629	109.151	19.774.768	65.171	12.602.197
230250 Baklagillerden elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntı.	18.553	4.373.504	11.102	2.947.757	9.190	1.711.153	3.734	852.007	3.198	968.945	2.340	874.867
230310 Nişastacılık artıkları vb. artıklar	299.042	78.515.049	261.999	54.513.131	485.363	90.044.668	433.824	76.049.896	182.887	37.310.901	105.610	20.790.973
230320 Şeker pancarı, şeker kamışı başası artık ve posaları	113.103	22.535.241	137.900	19.038.851	177.649	28.193.853	193.344	32.311.045	26.057	5.056.480	36.812	7.872.356
230330 Biracılık ve damıtık içki sanayinin posa ve artıkları	427.759	127.934.210	544.783	133.158.042	1.013.592	211.363.811	1.785.906	336.824.829	1.172.077	281.485.346	462.542	112.268.440
230400 Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	615.550	346.499.498	417.203	195.512.544	664.401	254.557.541	759.202	281.252.131	526.282	224.937.141	448.782	170.010.744
230630 Ayçiçeği tohumu yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	772.794	214.608.201	799.676	200.394.159	781.671	169.000.235	965.137	185.997.348	834.489	193.397.251	708.426	162.462.973
230641 Rep/kolza tohumu yağı üretim artığı küspe ve katı atıklar (düşük erusik asit içerikli)	46.205	12.846.630	10.662	2.831.216	33.777	8.378.143	19.322	4.301.433	22.345	5.496.709	15.564	3.909.800
230660 Palm cevizi/palm bademi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	111.673	21.740.813	106.858	16.206.052	61.362	6.975.992	42.963	5.318.844	178.348	28.083.292	212.477	27.184.877
230690 Diğer bitkisel yağ üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	13.477	1.669.338	33.311	4.685.313	42.426	4.960.734	40.670	4.402.758	58.167	5.943.138	31.859	3.252.984
230800 Hayvan yemi olabilen diğer bitkisel döküntü ve atıklar	125.284	20.735.192	30.373	3.438.162	32.961	2.421.643	124.414	11.409.759	79.010	6.742.760	62.163	5.595.604
Genel Toplam	3.605.728	1.071.842.349	3.634.181	842.399.898	4.809.308	1.017.167.352	6.361.913	1.257.903.116	3.375.179	1.077.705.798	3.088.318	690.157.913

ÇUKUROVADA HASAT ERKEN BAŞLAR

YAĞLI TOHURLAR HASAT BAŞLANGIÇ TARİHLERİ(2019)					
	AYÇEKİRDEĞİ	PAMUK	KANOLA	SOYA FASÜLYESİ	ASPIR
Çukurova	1-20 Temmuz	15 Eylül		15 Eylül	
Trakya	15 Ağustos		15 Haziran		
İç Anadolu	1 Ağustos		20 Haziran		1 Ağustos
Karadeniz	10 Ağustos			15 Ekim	
Ege		1 Ekim			
Güneydoğu		20 Eylül			

ÇUKUROVA'DA AYÇİÇEĞİ HASADI BİTERKEN DİĞER BÖLGELERDE YENİ BAŞLAR

Türkiye Bölgesel Ayçiçeği Hasat Değerlendirmesi

BÖLGE	1-20 Tem	15 Ağu	30 Ağu	15 Eylül
Çukurova	HASAT BAŞLADI	50%	HASAT BİTTİ	HASAT BİTTİ
Trakya	0%	HASAT BAŞLADI	50%	80%
İç Anadolu	0%	HASAT BAŞLADI	40%	70%
Karadeniz	0%	HASAT BAŞLADI	60%	85%
Diğer	0%	HASAT BAŞLADI	30%	50%

GÜMRÜK DÜZENLEMELERİ ORTA VADELİ YAPILMALI

Gümrük Vergisi ve Referans Kıymet Düzenlemeleri				
	ÇEKİRDEK		HAMYAĞ	
TARİH	CIF FİYAT \$	VERGİ ORANI	CIF FİYAT \$	VERGİ ORANI
18.11.2015	640	27%	1500	36%
3.09.2016	750	27%	1500	36%
28.12.2016	500	27%	1000	36%
29.04.2017	500	27%	1100	36%
18.08.2017	570	27%	1150	36%
11.11.2017	400	27%	1000	36%
30.12.2017	450	27%	1000	36%
5.06.2018	450	13%	1000	23%
1.08.2018	450	27%	1000	36%
10.08.2018	450	13%	1000	36%
27.04.2019	380	13%	1000	36%
2.07.2019	450	13%	1000	36%
25.07.2019	450	20%	1000	36%
22.08.2019	450	27%	1000	36%

ÇİFTÇİ VE SANAYİCİNİN UZUN VADELİ PLANLAMA YAPMASI TEŞVİK EDİLMELİ

- ✓ **Birim kıymetin bu kadar sık değişmesi** yerli üreticiyi ve çiftçimizi zor durumda bırakmaktadır.
- ✓ Biz kırıncılar için olabilecek **en büyük sıkıntı , çiftçimizin malını depomuza aldıktan sonra verginin indirilmesi.**

2018-2019 yılı Gümrük vergisi değişimleri (1206 Ayçiçeği tohumu)

5.06.2018	%27'den	%13 'e düştü
1.08.2018	%13'ten	%27 'e çıktı
10.08.2018	%27'den	%13 'e düştü
25.07.2019	%13'den	%20'ye çıktı
22.08.2019-31.01.2020	%20'den	%27'ye çıktı

AYÇEKİRDEĞİ FİYAT POLİTİKASINA ÖNERİLERİMİZ

- Gümrük oranları belirlenirken Çukurova'da hasat zamanı dikkate alınmalı
- Desteklemelerin ekim zamanından önce açıklanması ve aynı yıl ödenmesi
- Çiftçiyi memnun edecek kadar sürdürülebilir kazanç
- Düşük kar marjı ile üretim yapan sanayicinin yerli ürün kullanması cazip hale getirilmeli
- Nihai Tüketicinin Temel Gıda Ürünlerine Makul Fiyatlarda Ulaşabilmesi sağlanmalı

DAHA GÜÇLÜ BİR EKONOMİ DAHA GÜÇLÜ BİR TÜRKİYE

YAĞ SANAYİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

GÜNYAĞDER'in bir görevi de yağ sanayinin önemli bir aktörü olarak tüm paydaşlara önerilerde bulunmaktır.

GÜNYAĞDER'in piyasaya dair öncelikli çözüm önerilerini şunlardır:

- Ceylanpınar'ı başta olmak üzere kamuya ait tarım işletmelerinde yağlı tohumların üretiminin sağlanması gerekmektedir.
- Hastalıklara karşı ayçiçek ekilen yerlerde nöbetleşe (münavebeli) ekim uygulanmalıdır.
- Mevcut ekim alanlarında münavebe ve dayanıklı tohum seçimiyle daha yüksek verim sağlanması teşvik edilmelidir.
- Doğu illerimizdeki atıl araziler yeni ekim alanları olarak üretime kazandırılmalı.

YAĞ SANAYİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ❶ Kaldırılan sözleşmeli tarım çiftçi ve sanayiciyi destekleyecek şekilde yeniden hayata geçirilmelidir.
- ❷ Çiftçinin ürettiği ürünü satma sistemi ortadan kalktı. Çiftçiyi; tüccarla değil, sanayiciyle bir araya getirecek düzenleme yapılmalı
- ❸ Basında gıda güvenliği, zararları ve faydaları ile ilgili haberlerde yozlaşmanın önüne geçilmelidir.
- ❹ Sürdürülebilir tarım yöntemleri benimsenerek devlet eliyle mevzuat oluşturulmalı ve denetimi yapılmalıdır. buna göre destekleme oranları belirlenmelidir.
- ❺ Hasat döneminde piyasa düzenleyici prim uygulamasına geçilmelidir.

YAĞ SANAYİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- Gümrük düzenlemeleri orta vadeli planlanmalıdır.
- Yağlı tohumlu bitkilerin diğer ürünlerle aynı şartlarda desteklenmeli ve alternatif ürün fiyatları ile parite farkı kapatılmalıdır.
- Bitkisel sıvı yağlarda piyasaya sunumda hacim kısıtlaması getirilmelidir
- Türk biyo-güvenlik kanunu avrupa birliği rejimlerine uydurulmalıdır.
- Ürün doğrulama ve takip sistemi iptal edilmelidir.

AYÇİÇEK TARIMINDA EMPÜRİTE PROBLEMİ

Dünya Ortalaması %2

Bölgemiz Ortalaması %7-8

Trakya Ortalaması %3

İç Anadolu & Karadeniz %10

AYÇİÇEK TARIMINDA EMPÜRİTE PROBLEMİ SONUÇLARI & ÇÖZÜM ÖNERİLERİMİZ

Sonuçları;

Desteklemeden Haksız Kazanç, Kaynak Kaybı
Nakliye Masraflarının Artması, Dış Ticaret Açığı, Çevre Kirliliği
İşletmelerin Stok Maliyeti
İşletmelerin Verimsizliği
Çıkan Yan Ürün ve Nihai Üründeki Kalite Kayıpları
(Milli Servet Kaybı, İthalata Yönelim)

Çözüm Önerileri;

Empürite Bilinçlendirme Eğitimleri (Çiftçiler & Biçerdöver Operatörleri)
Cezai Yaptırımlar

NADAS ALANLARI ÜRETİMDE DEĞERLENDİRİLMELİ

Ülkemizin yağlı tohumda dışa bağımlılıktan kurtulması ve cari açığın düşürülmesi için mutlaka nadas alanlarının üretimde değerlendirilerek, bu alanlarda yağlı tohum üretiminin yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Tarım Alanı	1990		2002		2015		2016		2017		2018	
	(Bin ha)	%	(Bin ha)	%	(Bin ha)	%	(Bin ha)	%	(Bin ha)	%	(Bin ha)	%
Tarla Bitkileri	18.868	67,7	17.935	67,5	15.7723	66,0	15.575	65,7	15.532	66,4	15.436	66,5
Nadas	5.324	19,1	5.040	19,0	4.114	17,2	3.998	16,9	3.697	15,8	3.513	15,1
Sebze	635	2,3	930	3,5	808	3,4	804	3,4	798	3,4	784	3,4
Meyve, İçecek ve Baharat	3.029	10,9	2.674	10,1	3.284	13,7	3.329	14,0	3.343	14,3	3.462	14,9
Süs Bitkileri	-	-	-	-	5	0,02	5	0,02	5	0,02	5	0,02
Toplam	27.856	100	26.579	100	23.934	100	23.711	100	23.375	100	23.200	100

PAMUK

Pamuk bitkisi, yaygın ve zorunlu kullanım alanıyla insanlık açısından, yarattığı katma değer ve istihdam olanaklarıyla da üretici ülkeler açısından büyük ekonomik öneme sahip bir üründür.

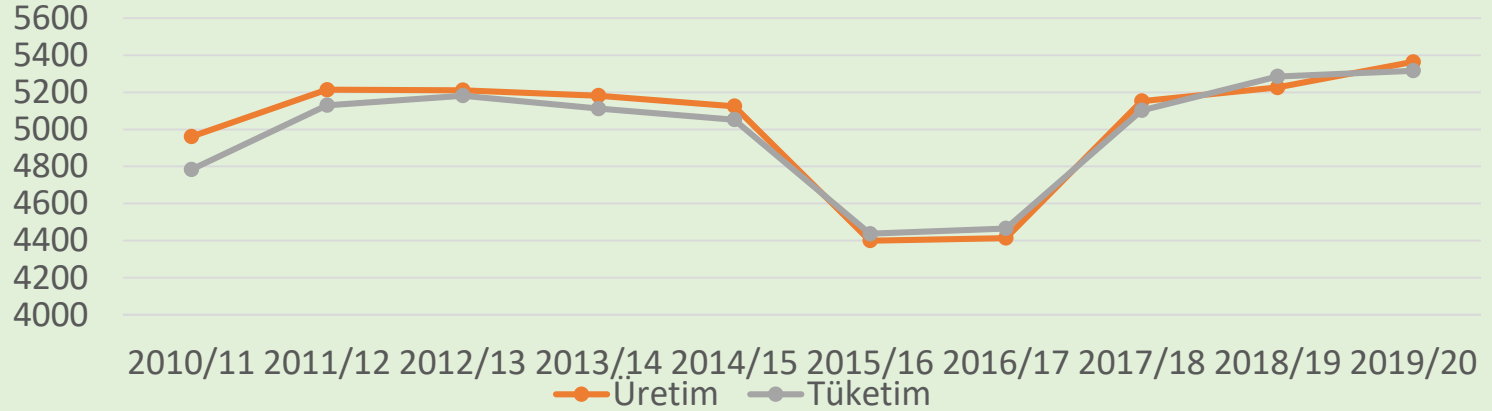
Pamuk, tohumlarından lif elde edilen bir bitki olması ve üretimindeki asıl amacının lif üretimi ve lif verimi olması ile birlikte, ortalama lif randımanının %35-40 olması nedeniyle birim alandan elde edilen kütlünün %60'ı çiğittir.

Çırcırlama sonrasında lifleri alınan tohumlarda (çiğit) %17-24 oranında yağ bulunmaktadır.

PAMUK YAĞINA TALEP SON YILLARDA ARTTIRMAKTA

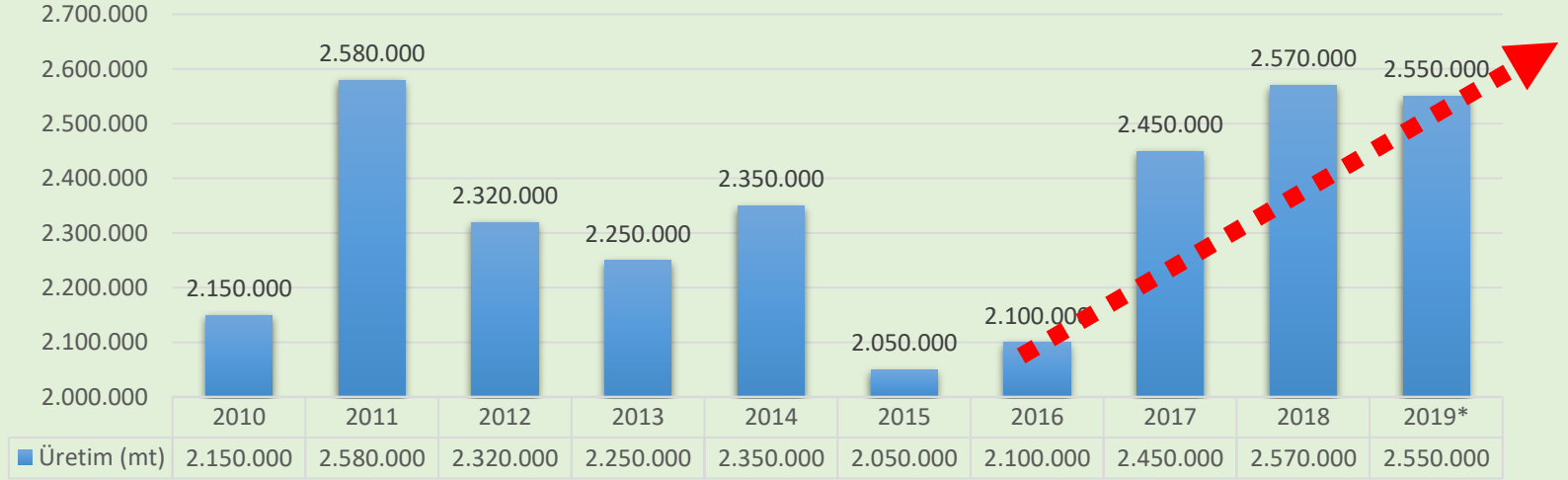
DÜNYA PAMUK YAĞI ÜRETİMİ VE TÜKETİMİ (BİN TON)

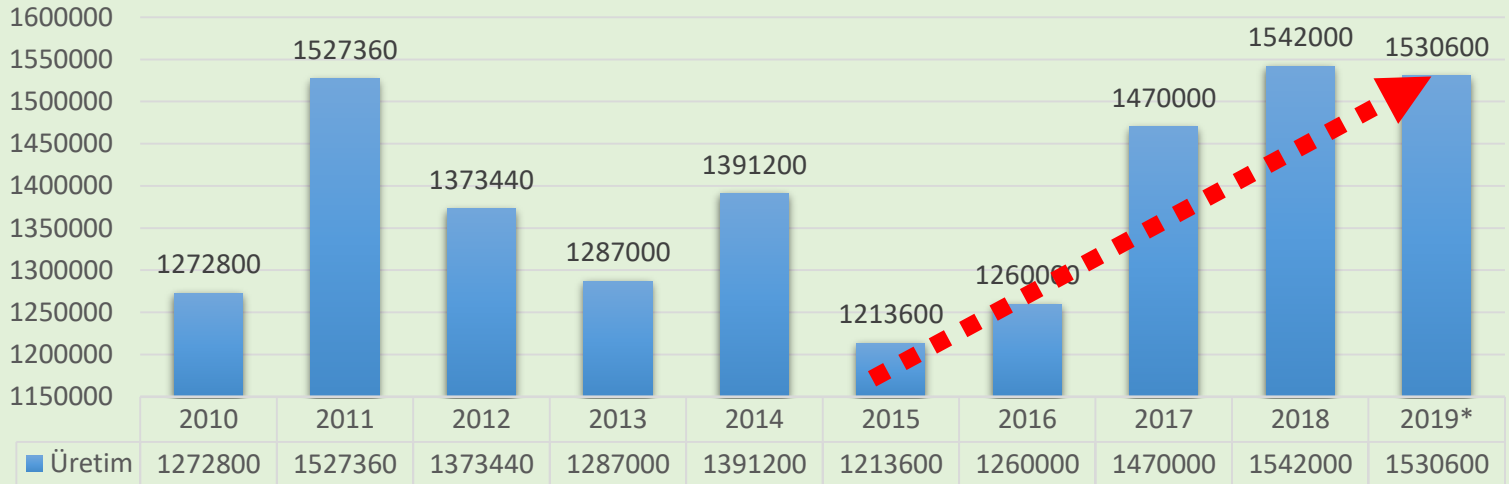
DÜNYA PAMUK YAĞI ÜRETİMİ VE TÜKETİMİ										
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Başlangıç Stokları	162	268	261	217	220	226	155	104	154	137
Üretim	4961	5214	5211	5182	5125	4400	4414	5152	5226	5364
Tüketim	4783	5130	5182	5112	5052	4437	4465	5102	5285	5316
Kapanış Stokları	268	261	217	220	226	155	104	154	137	130

PAMUK VE ÇİĞİT ÜRETİMİ ARTMAKTA

Türkiye Kütlü Pamuk Üretimi (mt)

Türkiye Çiğit Pamuk Üretimi (mt)

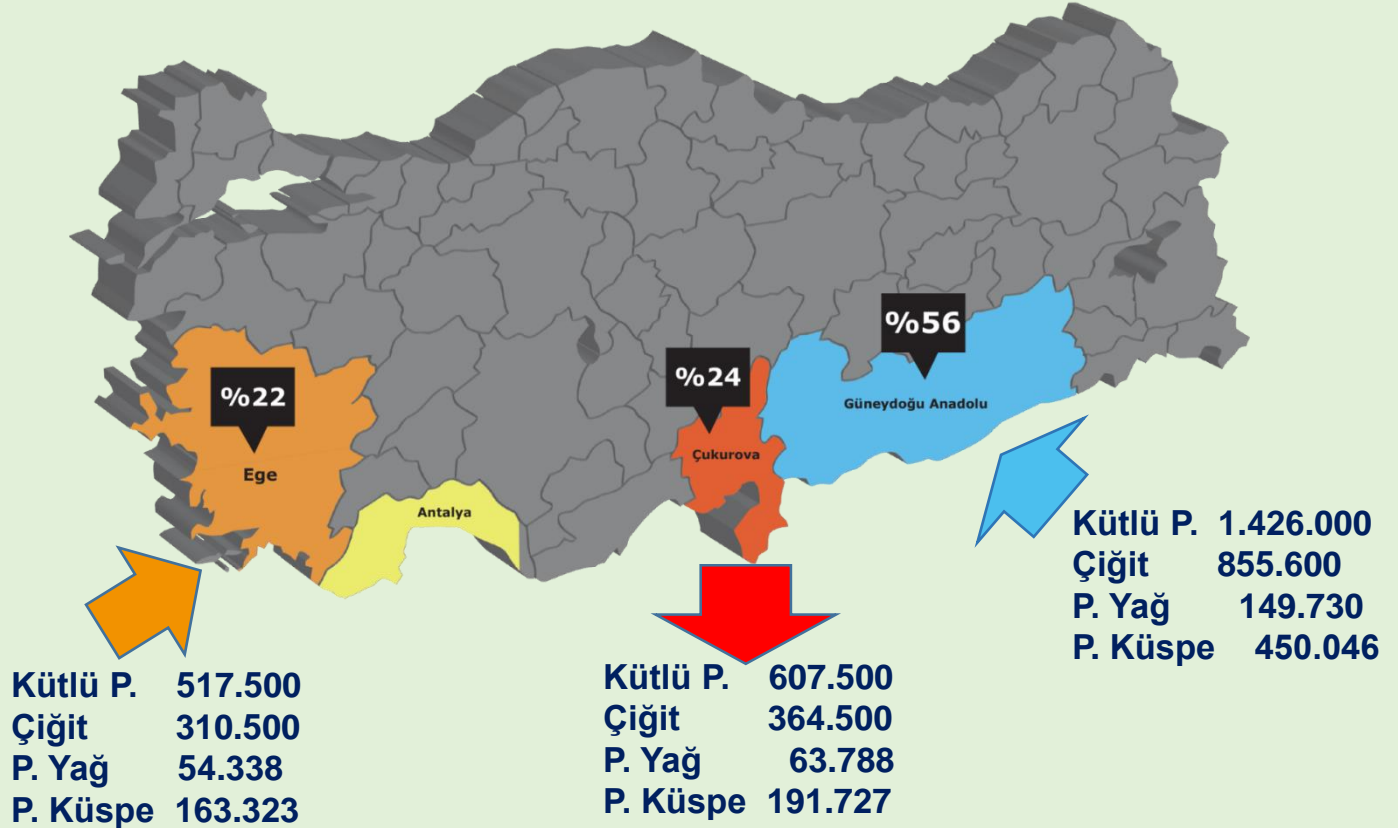
GÜNYAĞDER PAMUK ÜRETİM TAHMİNLERİ

GÜNYAĞDER PAMUK ÜRETİM TAHMİNLERİ (TON) 2019/20

	(ha)	(ton)	(ton)	(ton)	(ton)
	Ekim Alanı	Kütlü Üretim	Çiğit Üretimi	P. Yağı Üretimi	P. Küşpesi Üretimi
Çukurova	135.000	607.500	364.500	63.788	191.727
Gap	310.000	1.426.000	855.600	149.730	450.046
Ege	115.000	517.500	310.500	54.338	163.323
Genel	560.000	2.551.000	1.530.600	267.855	805.096

TÜRKİYE TAHMİNİ ÇİĞİT MİKTARI

2019 GÜNYAĞDER Tahmini
Toplam Çiğit Üretim 1,530,600 Ton

PAMUK TARIMI

DESTEKLEYEN FAKTÖRLER

- Son yıllarda mekanizasyonun artması (özellikle makineli hasat),
- Ekimden önce Ürün destekleme priminin (80 krs/kg) açıklanması
- 2013 sezonu itibarı ile Better Cotton ile ilgili uygulamaların ülkemizde başlaması
- Son 4 yıldır kütle pamuk fiyatlarındaki artışın çiftçiyi cezbetmesi

KISITLAYAN FAKTÖR

- Pamuk üretim maliyetlerinin yüksek olması (Gübre, mazot, makineli hasata rağmen seyretme ve çapalama işçiliği maliyeti, zararlı ile mücadele (özellikle yeşil kurt))

PAMUK ÜRETİMİNİ ARTTIRMAK İÇİN

- ❶ Pamuk stratejik bir ürün olarak ilan edilmeli ve bir milyon ton pamuk üretiminde istikrar sağlanıncaya dek üretimin arttırılarak desteklenmesi sağlanmalıdır.
- ❷ Ürün desteklemeleri belirlenirken uluslar arası piyasalardaki fiyat pariteleri ve alternatif ürünlerdeki fiyatlar, gümrük vergisi politikaları, girdi maliyetleri birlikte ele alınarak değerlendirilmelidir.
- ❸ Ürün destekleme primlerinin ekim aynı yıl içerisinde ödenmesi sağlanmalıdır.
- ❹ Ticaret Borsaları, sektörel kuruluşlar daha aktif olarak önce yerel, daha sonra ulusal “ürün analizlerini” yaparak işbirliklerini arttırmalıdır.

PAMUK ÜRETİMİNİ ARTTIRMAK İÇİN

- Tekstil sektörünün yeniden canlanması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Kaldırılan sözleşmeli tarım çiftçi ve sanayiciyi destekleyecek şekilde yeniden hayata geçirilmelidir.
- Çiftçinin ürettiği ürünü satma sistemi ortadan kalktı. Çiftçiyi; tüccarla değil, sanayiciyle bir araya getirecek düzenlemeler yapılmalıdır.
- Hasat döneminde uluslararası piyasalar da göz önünde bulundurularak Piyasa düzenleyici prim uygulamasına geçilmelidir.
- Lisanlı Depoculuk pamukta da canlandırılmalıdır.

TEŞEKKÜRLER

Hasan A. Özkan

Güney ve Güneydoğu Anadolu Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

hasan.ozkan@sunarmisir.com.tr

   gunyagder

Bizi
Sosyal Medyada
TAKİP EDİN

www.gunyagder.org.tr